

Використані джерела

1. Андреев В.И. Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности / В.И. Андреев. – Казань: Изд.: КГУ, 1988. – 322 с.
2. Архипова С.В. Преемственность в образовании: социологический анализ: автореферат дис. канд. социол. наук / С.В. Архипова. – М., 2006. – 20 с.
3. Бараховская О.В. Дидактические условия реализации преемственности в профессиональной подготовке студентов вуза: автореферат дис. канд. пед. наук / О.В. Бараховская. – М., 2005. – 21 с.
4. Вилюнас В.К. Психологические механизмы мотивации человека / В.К. Вилюнас. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1990. – 228 с.
5. Просвиркин В.Н. Технология преемственности в системе непрерывного образования: автореферат дис. докт. пед. наук / В.Н. Просвиркин. – М., 2009. – 40 с.
6. Профессиональная адаптация студентов вуза: монография / А.Ю. Петров. – Челябинск: Изд-во Челяб. академии культуры и ис-ва, 2004. – 185 с.

Gorchinsky S.

ROLE CONTINUITY IN THE TRAINING FUTURE TEACHERS OF TECHNOLOGIES

The article analyzes the role of continuity in the training of future teachers of technology. The author examines the pedagogical conditions that involve the development of pedagogical foundations of educational content, detailed methodological provision of training and education of future teachers technology.

Key words: continuity, continuous education, learner-oriented approach, a teacher of technology.

Стаття надійшла до редакції 11.09.2010

УДК 796.0113

Ващенко І.М.

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ
В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ

У статті представлені умови розвитку олімпійського руху в незалежній Україні, організація та структура олімпійського руху в Україні, досягнення українських спортсменів.

Ключові слова: Олімпійські ігри, Національний олімпійський комітет, організація, структура, розвиток.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень та публікацій. Фізична культура – частина загальної культури суспільства, одна зі сфер соціальної діяльності, спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних здібностей людини і використання їх відповідно до потреб громадської практики. Основні показники стану фізичної культури в суспільстві: рівень здоров'я і фізичного розвитку людей; міра використання фізичної культури у сфері виховання і освіти, у виробництві, побуті, структурі вільного часу; характер системи фізичного виховання, розвиток масового спорту, вищі спортивні досягнення тощо.

У суспільстві фізична культура, будучи надбанням народу, є важливим засобом «виховання нової людини, що гармонійно поєднує в собі духовне багатство, моральну чистоту і фізичну досконалість». Вона сприяє підвищенню соціальної і трудової активності людей, економічній ефективності

виробництва. Фізкультурний рух спирається на багатосторонню діяльність державних і громадських організацій в області фізичної культури і спорту.

Олімпійські змагання не забуті тому, що кожен Ігри перетворювалися на свято для народу, свого роду конгрес для правителів і філософів, конкурс для скульпторів і поетів.

Формулювання цілей і завдань роботи

Мета дослідження. Проаналізувати процес розвитку і популяризації Олімпійських ігор у незалежній Україні.

Основні завдання дослідження:

1. Простежити умови розвитку Олімпійського руху в Україні;
2. Розкрити організаційні умови становлення НОК в Україні;
3. Прослідкувати виступи збірної України на Олімпійських Іграх.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Спорт як сфера діяльності людей має важливе значення в житті світового співтовариства. Колишній Президент Міжнародного Олімпійського комітету Хуан Антоніо Самаранч стверджував, що «...сучасному світові потрібен Олімпізм як життєва філософська течія, на основі якої можна створити спосіб життя, заснований на повазі до загальнолюдських етичних принципів, сприяючий вихованню, об'єднуючий спорт з культурою і мистецтвом...». Ці та інші гуманістичні ідеали були втілені П'єром Фреді де Кубертеном в міжнародному олімпійському русі, який з 1894 року розповсюдився в більшості країн світу (200 на 1990 р.). Ідея Олімпізму – це ідея загального об'єднання на планеті через заняття спортом.

Організаційне формування олімпійського руху в Україні відбулося в грудні 1990 року на Генеральній асамблеї засновників у Києві. Тоді було створено Національний Олімпійський комітет на чолі з Президентом – двічі олімпійським чемпіоном В. П. Борзовим (з 2005 р. НОК України очолює С. Бубка). У 1992 р. МОК визнав НОК України і надав право самостійною командою брати участь в Олімпійських іграх.

Протягом десятиріччя олімпійський рух в країні зміцнився і розширився. В ньому беруть безпосередню участь 68 (на 1993 р.) національних спортивних федерацій; Олімпійська Академія України (Київ, з 1991 р.); добровільні спортивні товариства, клуби і відомства; фізкультурно-спортивні товариства «Динамо» і ЦСК; Центральний клуб «Гарт»; фізкультурно-спортивне товариство «Колос»; фізкультурно-спортивне товариство профспілок «Україна».

В олімпійському русі України беруть участь державні і комерційні організації і установи, навчальні заклади, колективи людей, а також приватні особи.

Таким чином, в Україні функціонують державна і громадська мережі олімпійського руху.

Незважаючи на економічну кризу в багатьох сферах життя суспільства, уряд країни неодноразово спрямовував увагу і вживав заходів для успішного виступу представників українського спорту на міжнародній арені. Укази Президента «Про державну підтримку фізичної культури і спорту в Україні», «Про організаційний комітет з підготовки і участі спортсменів України У ХVІІІ зимових, ХХVІІ літніх Олімпійських та ХІ Параолімпійських іграх», положення «Про державні стипендії олімпійським та параолімпійським чемпіонам», «Про стипендії Президента України для талановитих і перспективних спортсменів», закони України і державні програми розвитку фізичної культури і спорту, фізичного виховання – все спрямовано на підвищення авторитету країни на міжнародній спортивній арені.

У 2000 році забезпечували виконання урядових постанов в усіх ланках спортивного руху країни 15 923 штатних тренерів і 8 714 – з погодинною оплатою; з них 68,8% мали вищу і 11,5% середню спеціальну освіту.

Вищими за рангом змаганнями у світі є Ігри Олімпіад і зимові Олімпійські Ігри. Спортсмени України, починаючи з 1994 року, беруть в них участь. В Лілліхаммері на ХVІІ зимових Олімпійських іграх золотою олімпійського медалью була нагороджена українська фігуристка О. Баюл і бронзовою – біатлоністка В.Петренко. На ХVІІІ зимових Олімпійських іграх (Нагано, 1998) збірна команда України отримала 1 срібну медаль – О. Петрова у біатлоні і одне VI місце – І.Тараненко-Тереля. На жаль на ХІХ зимових Олімпійських іграх (Солт-Лейк-Сіті, 2002) нашій команді не вдалося вибороти жодної медалі.

Традиційно більш успішно виступали спортсмени України на Іграх Олімпіад. У 1996 році в Атланті на Іграх ХХVІ Олімпіади олімпійська збірна України, виступаючи вперше окремою командою, в неофіційному заліку (НКЗ) посіла почесне дев'яте місце (з 196 країн). Олімпійськими чемпіонами стали Л. Подкопаєва (спортивна гімнастика), Т. Таймазов (важка атлетика), І. Кравець (легка атлетика), В. Олійник (вільна боротьба), Р. Шаріпов (спортивна гімнастика), Є. Браславець, І. Матвієнко (вітрильний спорт), В. Кличко (бокс), О.Серебрянська (художня гімнастика). Також було завойовано 2 срібні і 12 бронзових нагород. Досягнення спортсменів і тренерів було високо оцінено урядом країни.

Від виступу у Сіднеї на Іграх ХХVІІ Олімпіади (2000 р.) чекали теж видатних досягнень, і вони були в окремих видах спорту – 3 золоті, 10 срібних і 10 бронзових медалей, але в підсумку НКЗ –

21 місце серед команд 199 країн. Призерами стали 32 українських атлети, тобто практично кожен дев'ятий. Кожний четвертий спортсмен увійшов до шістки найсильніших у своїх видах спорту. Всі вони пройшли підготовку уже в роки незалежності України.

На найвищий шабель олімпійської слави піднялися Я.Клочкова – 2 золоті і 1 срібна медаль у плаванні та М.Мільчев у стендовій стрільбі – золота нагорода.

Срібними призерами стали: Я.Клочкова, Д.Сілантьєв (плавання) С.Матвеев, С.Чернявський, О.Симоненко, О.Феденко (велоспорт); О.Береш, В.Гончаров, Р.Зозуля, Р.Мезенцев, В.Перешкура, О.Світличний (гімнастика), О.Садовнича, Н.Бурдїйна, К.Сердюк – стрільба з лука; Д.Саладзе – боротьба греко-римська; А.Котельник, С.Доценко – бокс; Є.Буслович – боротьба вільна.

Бронзові медалі отримали: Р.Машурепко – дзюдо, І.Якович – велоспорт, О.Говорова, Р.Щуренко – легка атлетика; О.Жупіна, Г.Сорокіна – стрибки у воду; Р.Таран, О.Пахольчик – вітрильний спорт; С.Данильченко А.Федорчук, В.Сидоренко – бокс.

Виступу олімпійської команди в Україні було дано неоднозначну оцінку, відзначено недоліки і намічено перспективи розвитку олімпійського спорту.

Втретє виступаючи під національним прапором у складі збірної команди незалежної України на Олімпійських іграх в Афінах (2004 р.) наші спортсмени зібрали зі спортивних арен столиці Греції 23 медалі. З них – 9 золотих. У загальнокомандному суперництві серед 202 країн – учасниць збірна України в медалевому аспекті посіла досить високе 12-е місце, а за підрахунками неофіційної першості в очковому доробку – 11-е.

Цікаво, що і в Атланті-1996, і в Сідней-2000, і в Афінах-2004 доробок нашої олімпійської дружини виявлявся ідентичним – усе ті ж у купі 23 медалі. В Афінах українські спортсмени здобули 9 золотих, 5 срібних та 9 бронзових медалей. Я.Клочкова знову здобула 2 золоті олімпійські нагороди. Звідси напрашується така паралель: якщо здобутки в Америці на перших Іграх у незалежній іпостасі все ж скоріше дістались олімпійській збірній Україні спадщину від радянської школи спорту, а наступний певний спад показників у Австралії можна цілком віднести до всіх зрозумілих витрат перехідного періоду з його економічною нестабільністю, то новий якісний виток у переоцінці цінностей на землі Древньої Еллади вже красномовно свідчить про становлення національної спортивної індустрії. Адже переважна більшість новоспечених чемпіонів та призерів Ігор-2004 за часів СРСР ще не займалися спортом.

Отже, олімпійськими чемпіонами стали: Я.Клочкова – 2 золоті медалі (плавання), Ю.Білоног (легка атлетика), О.Костевич (кульова стрільба), В.Гончаров (спортивна гімнастика), Н.Скакун (важка атлетика), І.Мерлені (вільна боротьба), Е.Тедеев (вільна боротьба), Ю.Нікітін (стрибки на багутах).

Срібні нагороди вибороли: І.Разорьонов (важка атлетика), Г.Калініна, С.Матевушева, Р.Таран (вітрильний спорт, клас «Інглінг»), О.Красовська (легка атлетика), Р.Гнатюк (дзю-до), Г.Леончук, Р.Лука (вітрильний спорт, клас «49 ер»),

Бронзовими призерами Ігор стали: С.Гринь, С.Білоусенко, О.Ликов, Л.Шапошников (веслування академічне), І.Осипенко, Т.Семикіна, Г.Балабанова, О.Череватова (веслування на байдарках і каное), жіноча збірна команда України (гандбол), А.Безсонова (гімнастика художня), Т.Терещук-Антипова (легка атлетика), В.Стьопіна (легка атлетика), А.Сердінов (плавання), Д.Грачов, В.Рубан, О.Сердюк (стрільба з лука), В.Третяк (фехтування).

У 2006 році відбулися ХХ зимові Олімпійські Ігри в Турині. У них взяли участь 2508 спортсменів (1548 чоловіків та 960 жінок) із 80 країн світу. Розіграли 84 комплекти олімпійських нагород із 15 видів спорту. Спортсмени з України на ХХ зимових Олімпійських Іграх у Турині вибороли 2 медалі.

Бронзовими призерами Ігор стали: Л.Єфремова (біатлон), Р.Гончаров та О.Грушина (фігурне катання на ковзанах).

У ХХІХ літніх Олімпійських Іграх (Пекін, 2008 р.) взяли участь 10 947 спортсменів (6 308 чоловіків та 4 639 жінок) з 204 країн світу. Було розіграно 302 комплекти олімпійських нагород із 35 видів спорту.

Українські спортсмени взяли участь у 28 видах спорту і завоювали 27 олімпійських медалей, з них: 7 золотих медалей, 5 срібних та 15 бронзових. Українська олімпійська збірна посіла 11 загальнокомандне місце.

Олімпійськими чемпіонами стали: Г.Пундик, О.Харлан, О.Хомрова, О.Жовнір (фехтування); А.Айвазян (кульова стрільба); В.Рубан (стрільба з лука); О.Петрів (кульова стрільба); Н.Добринська (легка атлетика); І.Осипенко-Радомська (веслування на байдарках та каное); В.Ломаченко (бокс).

Срібло: О.Коробка (важка атлетика); Ю.Сухоруков (кульова стрільба); В.Федоришин (вільна боротьба); А.Стаднік (вільна боротьба); І.Ліщинські (легка атлетика).

Бронза: Р.Гонтюк (дзюдо); І.Кваша, О.Пригоров (стрибком у воду); Н.Давидова (важка атлетика); А.Варданян (греко-римська боротьба); І.Мікульчин-Мерлені (вільна боротьба); Л.Калитовська (велоспорт); О.Воробйов (спортивна гімнастика); О.Антонова (легка атлетика); Т.Данько (вільна боротьба); В.Терещук (сучасне п'ятиборство); В.Глазков (бокс); Д.Юрченко (легка

атлетика); Ю.Чебан (веслування на байдарках та каное); Н.Тобіас (легка атлетика); Г. Безсонова (художня гімнастика).

Успішно виступають спортсмени України і на інших міжнародних спортивних змаганнях – літніх і зимових Універсіадах, Параолімпійських іграх. Президентом Національного параолімпійського комітету України є Валерій Сушкевич. На зимових Параолімпійських іграх в Солт-Лейк-Сіті (2002) збірна України виборола 12 медалей, з них срібних – 6, бронзових – 6. Особливо відзначилися наші лижники – С. Трифонова, О. Юровська, О. Мунц, М. Овчаренко, В. Лук'яненко.

Головними завданнями в розвитку спорту вищих досягнень Президент НОКу України визначає:

- розмежування мети, завдань і повноважень між різними структурами у сфері спорту вищих досягнень;
- підвищення ролі державного регулювання олімпійської підготовки провідних спортсменів (не створено ефективної системи державного регулювання спорту вищих досягнень);
- підпорядкування діяльності суспільних спортивних організацій (в т.ч. федерацій) інтересам олімпійської збірної команди України;
- виділення двох ешелонів у спорті вищих досягнень – збірної країни і спортивних резервів з конкретизацією завдань;
- організаційне, фінансове, науково-методичне, кадрове, матеріально-технічне, Інформаційне забезпечення систем.

Слід сподіватися, що з розвитком економіки і інших сфер діяльності суспільства, з більш раціональною організацією й всебічним забезпеченням спорту вищих досягнень і розширенням сфери масового спорту досягнення і престиж українського спорту і держави у світі будуть зростати.

Використані джерела

1. Філь С.М. Історія фізичної культури : навч. посіб. / С.М. Філь, О.М. Худолій, Г.В. Малка. – Х. : ОВС, 2003
2. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт»: Підручник. – Харків: «ОВС», 2005.
3. Кулик В.В. Олімпійський у серцях вогонь. Історія виникнення та становлення НОК України. – К.: МП Леся», 2008.
4. Булатова М.М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. – К.: Олімпійська література, 2009.

Vashchenko I.M.

FORMATION AND DEVELOPMENT OF OLYMPIC MOVEMENT IN INDEPENDENT UKRAINE

In the article the conditions of the Olympic movement in independent Ukraine, the organization and structure of the Olympic movement in Ukraine, the Ukrainian team achievement.

Key words: *Olympic Games, National Olympic Committee, the organization, structure, development.*

Стаття надійшла до редакції 2.11.2010